

Τούμπανος ημιούνα
προβατάκια φύλαγα
καὶ δὲ φύλαγα πολλά
καμιά πεντακοσαριά.
Τούμπα, τούμπα τὸ λεγέει
κι' ὅτι εἴπαμε θὰ γένει.

Ἀσκός ¹⁾).

Ἑλληνιστὶς (Ἰων. διαλεκτὴ):
Δι-πολι-τρὺ-νι-λα-ν-θρὺ-ν-τ
«θρὺ-νι-νι» τ. I A 1439.

Τραγούδια τῆς ἀγάπης 243

- Μπαίνω σ' ἓνα μπιστανάκι,
βρίσκω τρία παλληκάρια,
βρίσκω τρία παλληκάρια,
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χαντζάρια ²⁾)
5 Τὸνα τρώει, τ' ἄλλο πίνει,
τ' ἄλλο ντύνεται γυναίκισα,
κατεβαίν' στὰ κοριτσάκια.
«Καλὴ μέρα σας κορίτσια».
— Καλῶς ἦρθε ἡ κερά μας
10 κ' ἡ караβοκερά μας,
Βάλτε της σκαμνὶ νὰ κάτση,
μαξιλάρια ν' ἀκουμπίσση.
— Μὴ μὲ βάλετε στὴν ὄκρη 20
κ' εἶμαι ξένη καὶ φοβοῦμαι,
15 μόνε βάλτε με στὴ μέση.
νὰ φιλήσ' ὅποια μ' ἀρέσει,
πῶχει δαχτυλίδι μέση,

πῶχει τὸν λαιμὸ χυτό,
μαστραπὰ πελεκητό,
πῶχει τὸ βυζὶ λεμόνι,
κι' ὅποιος τῶδε παλαβώνει.
"Ἄς τὸ δῶ κι' ἄς παλαβώσω
τὸ χεράκι μου ν' ἀπλώσω
τὴν καρδιά μου νὰ μερώσω.

1) Ἐπαρχίας Τυρολόης καὶ Σιρεντζίου.—2) Λ. Τ. Σπαθιά

θρὺ-νι-νι-νι

403 ^{*)}

Ἀσκό.

- "Ἀχ, αἱ Γιώργη ἀφέντη μου, ἀφέντη καβαλάρη,
στὸν τόπο μας βγαίνει θεριὸ κάθε πρωὶ καὶ βράδυ,
μιά μέρα δὲν τὸ δόσανε ἄνθρωπο νὰ δειπνήσῃ
νερό γρουλιὰ δὲν ἔδωσε τὸν κόσμο νὰ ὀροσίῃ.
5 "Ἄς ρίξουμε τὸ μπουλετί ¹⁾ νὰ δοῦμ' ποῦ, θε νὰ πέσῃ.
Τὸ μπουλετί ποῦ ἔπεσε εἰς τὴν βασιλοπούλα,
ὅπου τὴν εἶχ' ὁ κύρης τῆς μονάχ' ὠραιοπούλα.
Σὰν τ' ἄκουσε ὁ βασιλεὺς αὐτὸν τὸν λόγο λέγει:
«Ὅλο τὸ βασίλειό μ' πάρτε το καὶ τὸ παιδί μ' ἀφίστε.
10—Γιὰ δόσε μας τὴν κόρη σου, γιὰ πέρνωμε ἐσένα.
—Πάρτε τὸ παιδάκι μου, στολίστε το σὰ νύφη
καὶ πάντε τὸ εἰς τὸ θεριὸ ὀλίγο νὰ δειπνήσῃ.
Στὸν δρόμο ὅπου πηγαινέ τὸ ἡῦρε καβαλλάρης.
«Ἄκουε, ἀκούε ἀφέντη μου, τὸ νερό πῶς ἀφρίζει;
15 κι' ὁ δράκοντας τὰ δόντια του γιὰ μένα ἀκονίζει.»
—Στάσου, στάσου νὰ κοιμηθῶ στὰ γόνατα σ' ἐπάνω
κι' ὅταν ἀνέβει τὸ θεριὸ ἐμένα νὰ φωνάξῃ.
—Ψέματα λές, ξενάκη μου, νὰ μὲ παρηγορήσῃ,
ὅταν θ' ἀνέβῃ τὸ θεριὸ μ' ἀφίσεις καὶ θὰ φύγεις.
20 Ἄκούει ἡ γῆς μουντροβολεῖ καὶ τὰ ντουβάρια πέφτουν,
«Σῆκω νὰ εἶς ξενάκη μου, σῆκω νὰ τὸ σκοτώσῃς,
μὲ παρηγόριες, μ' ἔλεγες ἐσὺ θὰ μὲ γλυτώσῃς.»
Χρυσὸ κοντάρι ἔσυρε καὶ τὸν λαιμὸ του πῆρε
εὐθὺς τὸ ἐξάπλωσε στὸν ἄμμο καὶ στὸ χῶμα,
25 χρυσὴ κορδέλλα ἔβγανε καὶ τὰ μαλλιά της δένει
γιὰ δὲς χαρὰ ποῦ γένηκε στῆς γῆς τὴν οἰκουμένη.
—Πές το νὰ ζῇς ἀφέντη μου, πῶς λένε τ' ὄνομά σου;
θὰ σὲ χαρίσ' ὁ κύρης μου χαρίσματα δικά σου.
—Γιώργη στρατιώτη μὲ λέγουνε ἀπὸ τὴν Καμπανία,
30 νὰ εἴπῃς τὸ πατέρα σου νὰ κάν' μιὰν ἐκκλησίαν
καὶ μέσ' τὴν μέσ' στὴν ἐκκλησίαν νὰ κάν' προσκυνητάρη,
νὰ ζουγραφίσ' τὸν αἱ Γιώργη μὲ τὸ χρυσὸ κοντάρι
καὶ μὲ τὸ βουβαλοτούλουμο νὰ κουβαλῇ τὸ λάδι
ν' ἀνάφῃ τὴν καντηλιά μου κάθε πρωὶ καὶ βράδυ.

*) «Μεσαιωνικὰ Γράμματα». Τόμ. Α', τεύχ. Β', σελ. 166—67.—2) Κλήρος.

341

Ἀσκό.

Ἄσχος ὅταν βουληθεῖ καὶ βάλεϊ τὴ βουλή του,
μήτε τὸν ἄρχοντα ντρέπεται, μήτε φτωχοὶ φοβάται,
μήτε τίς ξένοι καρτερεῖ νὰ πᾶν' στὰ γονικά του.

Στο Φανάρι σάν έβλεπαν τὸ τρυγόνι τὰ παῖδια· ελεῖαν πῶς
έλεγε:

Τὸ τρυγόνι, τὸ τρυγόνι,
τὰ φτερά του καμαρώνει
καὶ τὸ ταῖρι του φωνάζει
καὶ βαρεῖά ἀναστενάζει,
καὶ τὸ ταῖρι του ἂν χάσει
μ' ἄλλο ταῖρι δὲ ζυγώνει.

138

σὲ σένα μουσαφίρης.
— Καλὸ μωρὲ, καλὸ,
καλῶς ὀρίστε μάτια μου.
Ἔχω τὰ ψάρια στὸν ταβά,
10 καὶ τὶς λαγοὶ ψημένοι,
ἔχω καὶ τὸ γλυκὸ κρασί
μέσ' τ' ἀργυρὸ ποτήρι.

246

Καστανιές.

Ξύπνα καὶ μὴ κοιμᾶσαι
χρυσὸ μου καναρίνι,
ξέβγα ἀπὸ τὴν κλίνη
νὰ δῆς πῶς τραγουδῶ.

1) Λ. Τ. Δωμάτιο.

Ἔρριξαν κληρὸ στὴ ντινιά, βγαίν' στὴ βασιλοπούλα,
5 ὁπού τὴν εἶχ' ὁ κύρης τῆς μονάχ' ὠραιοπούλα.

242

Ἀκριτικά

Σαράντα φᾶς
σαράντα πιεῖς
σαράντα δὸς
γιὰ τὴ ψυχὴ σ',
Σαράντα δέντρα φύτεψε
νὰ δῆς λεημοσύνη

Κεῖνη τὴ μέρα ὁ καθέννας μοίραζε ὅ,τι εἶχε· μούντανε καὶ τῷδινε
γιὰ τὴ δική τ' τὴ ψυχὴ. Εἶχαν σὲ καλὸ φυτόψνε λουλούδι ἢ
δέντρο.

ΑΚΡΙΤΙΚΑ

406

Καστανιές.

Τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου.

Ἀλέξανδρος κι' ὁ Κωνσταντῆς καὶ τὸ μικρὸ Βλαχάκι
ἀντάμα τρῶνε, πίνουνε, ἀντάμα ξεφαντώνουν,
κ' οἱ Τούρκοι τοὺς κουρσέψανε ἐπάνω στὸ σοφρά¹⁾ τους,
περνάει ἓνα χρυσὸ πουλὶ καὶ κελαῖδεῖ καὶ λέγει: